

10

deponeren

Ministerie van Economische Zaken

TER BESLUITVORMING

Aan de Minister

Directoraat-generaal voor Energie, Telecom en Markten
Directie Energie en Duurzaamheid

Autoren

Aanleverpunt
A/521

T 070 375

nota

Tenderregeling wind op zee

Datum
28 april 2010

Notanummer
ETM/ED / 10071139

Informatiekopie aan

Paraaf	Paraaf BBR	Paraaf ETM	Bijlage(n) 2
Medeparaaf	Medeparaaf	Medeparaaf	

Aanleiding

Op 10 mei kan Agentschap NL de eerste twee beschikkingen afgeven op subsidieaanvragen in de tenderregeling windenergie op zee. Dit is één dag voor het Algemeen Overleg met de Tweede Kamer, waar dit onderwerp ook op de agenda staat.

Kernpunten

U wordt geadviseerd bijgaande conceptbrief aan de Tweede Kamer te sturen en de beschikkingen aan te houden tot 12 mei (daags na het Algemeen Overleg). Het alternatief zou zijn deze beschikkingen reeds op 10 mei te verzenden, maar dan ziet de Tweede Kamer zich wellicht geplaagd voor een voldongen feit.

Toelichting

U heeft reeds eerder aan de Tweede Kamer gemeld, dat ramingen van ECN (uit augustus 2009) een prijsstijging aangaven ten opzichte van eerdere ramingen, waarop het beschikbare budget was gebaseerd.

In het persbericht bij de tenderregeling werd gesproken van '700 - 1000MW' als mogelijke uitkomst.

Ontvangen BBR

6/5 - 10/5

Oorzaken van de tegenvaller zijn mogelijk:

- bedrijven hebben hogere subsidiebedragen gevraagd dan verwacht,
- de prijzen en risico's op het gebied van windenergie op zee blijken hoger dan tot dusver is aangenomen,
- windenergie op zee heeft vooral in de fase van ontwikkeling en bouw een hoog risicoprofiel – die fase ligt na subsidiebeschikking,
- financiers van windparken eisen, dat alle risico's bij onderaannemers worden gelegd, hetgeen een prijsopdrijvend effect heeft .

Vergelijken we het subsidieniveau van ca € 0,11/KWh met de uitgifte in Engeland, waar voor 20 jaar een dubbele ROC-prijs van £ 37,- /MWh (ca € 0,04/KWh) wordt gegarandeerd, dan ligt deze prijs op een vergelijkbaar niveau. De dubbele prijs komt immers neer op € 0,08/KWh in 20 jaar en is daarmee vergelijkbaar met € 0,11/KWh in 15 jaar.

Tijdens het Algemeen Overleg kunnen vragen worden gesteld over de hoge kosten van wind op zee. Het dossier voor dit Algemeen Overleg zal in lijn met de kabinetsdoelstellingen en uw artikel in de Volkskrant worden opgesteld. Ten behoeve van het dossier voor het Algemeen Overleg wordt gewerkt aan een factsheet met een chronologisch overzicht van de totstandkoming van de regeling en enkele belangrijke aspecten. Bijgaand treft u hiervan een eerste versie.

Mogelijk kunnen Kamerleden vragen de tenderregeling 'stop te zetten'. Dit is mogelijk maar is om verschillende redenen niet aan te bevelen:

-
-
-

Factsheet windenergie op zee

Chronologie:

4 april 2008: brief van Staatssecretaris V&W over kabinetsbeleid windenergie op zee. Aangekondigd wordt een nieuwe uitgiftesystematiek voor ronde 3 (Nationaal Waterplan) en een tender voor ronde 2 om de bestaande initiatieven nog een laatste kans te geven hun plannen te realiseren. Strak tijdschema voor vergunningaanvragen.

Najaar 2008: aanpassing Besluit SDE, waarin onder meer de mogelijkheid is opgenomen om een uitvoeringsovereenkomst te hanteren en een innovatiebonus te kunnen verstrekken. Aanleiding voor de wijziging is het verzoek van de Tweede Kamer om enkele zaken uit de regeling SDE in het Besluit op te nemen. Zo wordt ook de windfactor onderdeel van het Besluit.

Maart 2009: 17 aanvragen ingediend bij RWS voor een Wbr-vergunning windenergie op zee.

Voorjaar 2009: Beslissing van het kabinet om aan de voor windenergie op zee geraamde middelen in de SDE (€ 2,1 mld voor 450MW) een bedrag van € 2,4 mld voor 500MW extra toe te voegen. De € 2,1 mld betrof een raming uit 2007 voor windenergie op zee. De € 2,4 mld leek op basis van deze raming voldoende voor 500MW extra. Deze beslissing maakt deel uit van het aanvullend beleidsakkoord ter bestrijding van de economische crisis.

Zomer 2009: consultatie van de tenderregeling bij aanvragers van Wbr-vergunningen

Augustus 2009: nieuwe ramingen van ECN laten een spreiding zien van de kosten van windenergie op zee tussen ca € 0,16/KWh tot € 0,19/KWh (een gemiddelde van € 0,174/KWh), beduidend hoger dan eerdere ramingen. Ervan uitgaande, dat de laagste biedingen de tender winnen en de tender dwingt tot scherpe biedingen bestond de indruk, dat tegen de 900MW nog steeds mogelijk zou kunnen zijn.

1 oktober 2009: brief minister EZ aan Tweede Kamer over de tender – hierin wordt melding gemaakt van de nieuwe ECN-ramingen. De verwachting is, dat niet de gehele 950MW wordt gerealiseerd, maar wellicht valt het mee als partijen scherp bieden.

11 november 2009: Algemeen Overleg met de Tweede Kamer waarin minister EZ herhaalt, dat ramingen ECN pessimistischer beeld laten zien, maar de hoop op scherpe biedingen wordt uitgesproken.

24 november 2009: publicatie van de tenderregeling (nr 17851 Staatscourant) --- start tender op 4 januari 2010.

November 2009: 12 Wbr-vergunningen worden verstrekt aan 5 partijen: RWE, NUON, Eneco, Airtricity en BARD Engineering

1 maart 2010 (17.00 uur) sluiting indieningstermijn subsidieaanvragen: 16 aanvragen ingediend voor 10 locaties. RWE laat weten niet te hebben ingediend, omdat men niet onder het maximum tenderbedrag kan blijven van € 0,181/KWh.

Mei 2010: eerste beschikkingen kunnen worden verzonden voor 2 windparken met een gezamenlijk vermogen van circa 600MW. Er resteert een budget waarmee de volgende partijen in de rangschikking niet hun volledige aanvraag gehonoreerd kunnen krijgen. Verwacht mag worden, dat met het resterende budget nog één verplichting kan worden aangegaan voor een park van ruim 100MW. Het totale resultaat komt dan op iets meer dan 700MW.

Elementen in de regeling:

Tender op prijs: anders dan bij andere categorieën duurzame energie is het vrijwel onmogelijk om de prijs vooraf in te schatten. Daarbij komt, dat de 12 vergunningen voor zeer uiteenlopende locaties op de Noordzee zijn verstrekt. Tegen die achtergrond is een tender de enige optie om van verdelen.

Afstandcompensatie: eind 2008 is in het debat over het Energierapport gesproken over socialisering van de infrastructuurkosten voor windenergie op zee. Met het oog op die discussie is besloten om de extra kosten van kabelaanluiting te hanteren als afstandcompensatie in de tenderregeling: mocht TenneT tijdig bevoegd zijn geworden, dat was deze compensatie geschrapt. Naast kabellengte spelen ook vaarafstand en diepte mee als factoren. Sommige partijen hebben betoogd dat de afstandcompensatie te laag was (o.m. RWE), anderen vonden hem te hoog. ECN heeft de afstandcompensatie berekend op basis van extra kabellengte ten opzichte van een park relatief dicht bij de kust.

Vollasturen en windfactor: in de SDE is het aantal vollasturen een rekeneenheid om te voorkomen, dat open einde beschikkingen worden afgegeven. Vooral bij afhankelijkheid van het windaanbod (dus bij de categorieën wind op land en wind op zee) is dat belangrijk. De windfactor corrigeert het gegeven, dat het ene jaar een groot windaanbod mogelijk is en het andere jaar het windaanbod kan tegenvallen. De combinatie van vollasturen en windfactor lijkt er evenwel toe te leiden, dat niet altijd de best renderende turbines worden gekozen, maar de turbines die optimaal presteren gegeven de subsidietechniek. Dit is een belangrijk issue voor de komende evaluatie van de SDE-regeling. Bij het maken van de tenderregeling is dit onderkend, maar omdat de windfactor inmiddels in het Besluit was opgenomen, kon daar gelet op de strakke planning niet meer van worden afgeweken.

Uitvoeringsovereenkomst: van meet af aan is gewaarschuwd voor het mislukken van de tender door onverantwoord laag biedgedrag. Dit is de oorzaak geweest dat vergelijkbare tenders in het buitenland zijn mislukt: de winnaar gaf na verloop van tijd aan, dat het toch niet voor het gevraagde bedrag uitkon en gaf de subsidie terug. Zeker gelet op het eenmalige karakter van de tender is er dan geen herstelmogelijkheid. In de uitvoeringsovereenkomst wordt een bankgarantie van € 20 mln afgesproken, die vervalt zodra met de bouw wordt aangevangen.